

УДК 012:821.161.2Шев

Ольга Кізян,

зав. відділу Вінницької ОУНБ імені К. А. Тімірязєва

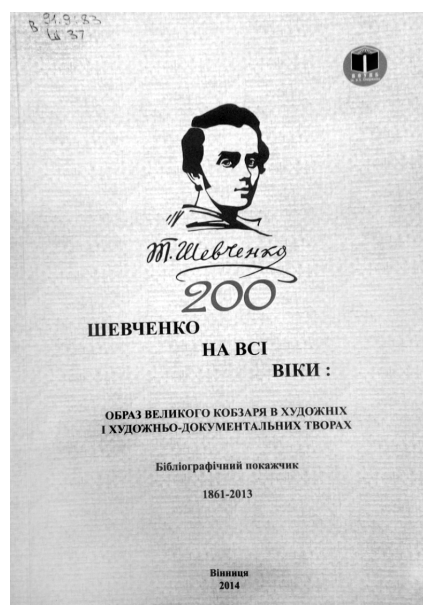
Бібліографічний покажчик з художньої шевченкіани

Рец. на книгу: **Шевченко на всі віки: образ Великого Кобзаря в художніх і художньо-документальних творах** : бібліогр. покажч. 1861–2013 рр. / уклад. і вступ. ст. О. М. Куцевол ; відп. за вип. Н. І. Морозова ; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця : Балюк І. П., 2014. – 348 с.

Бібліографічний покажчик «Шевченко на всі віки: образ Великого Кобзаря в художніх і художньо-документальних творах», підготовлений за участі доктора педагогічних наук, професора Вінницького педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського О. М. Куцевол та фахівців-бібліографів Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, продовжує бібліографічну шевченкіану, що особливо активізувалася з відзначенням 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка. Мета видання – презентувати художню рецепцію особистості та життєтворчості Т. Г. Шевченка у творах вітчизняних і зарубіжних письменників, дослідити традиції, новаторські пошуки і здобутки літературної шевченкіани від першого відгуку на збірку «Кобзар» А. Афанасьєва-Чужбинського і до 2013 р.

Матеріал, систематизований у посібнику, сприятиме подальшим науковим дослідженням художньої шевченкіани, дасть змогу проаналізувати генезу образу Кобзаря, визначити особливості трансформації історичної правди в художню, з'ясувати повноту і цілісність літературного відображення, специфіки, засобів образності, характеристики основних тенденцій в художній інтерпретації життя і творчості Т. Г. Шевченка у вітчизняній та світовій літературі. Слід зауважити, що на сьогодні не укладено жодного окремого бібліографічного посібника, який би відображав художні та художньо-документальні твори про Т. Г. Шевченка, хоча у багатьох бібліографічних виданнях, присвячених його життю і творчості, в окремих розділах подавалася інформація про відображення постаті Кобзаря в художній літературі.

До видання, що рецензується, включено відомості про художні твори різних жанрів та літературу non fiction – спогади, листи, щоденники, збірники документальних матеріалів. Зібрані до-

кументи систематизовано у двох розділах: «Образ Тараса Шевченка у творах письменників України» та «Образ Тараса Шевченка у творах світового письменства». Що важливо, кожен з них поділяється на підрозділи відповідно до родової специфіки творів: ліричні й ліро-епічні, епічні, драматичні, мемуарні й документальні матеріали, епістолярні джерела, народна творчість. У межах підрозділів матеріал згрупований за алфавітом авторів і назв творів.

Бібліографічний покажчик вміщує інформацію про видання, в яких пошановується творчість Т. Г. Шевченка українською діаспорою та письменниками багатьох регіонів України, у т. ч. Вінниччини, наводяться відомості про видання зразків аматорських творів обдарованої української молоді про Кобзаря.

До посібника включено книги окремих авторів, антології кращих творів літературної шевченкіани

різних жанрів, публікації з періодичних видань, поетичних збірок та мережі Інтернет. Джерельною базою дослідження для упорядника слугували бібліографічні та науково-довідкові видання з питань шевченкознавства, літописи книг, журнальних і газетних статей, каталоги національних бібліотек, електронні ресурси. Чимало документів опрацьовано *de visu*. Важливим компонентом видання є допоміжний апарат, який складається з іменного покажчика.

У розгорнутому вступі «Іде він східцями століть» укладач акцентує увагу на можливостях використання включених до посібника матеріалів для розширення літературознавчих досліджень художнього відображення постаті Т. Г. Шевченка в поезії, прозі, ліро-епосі, драматургії, а також у контексті творчості окремих українських письменників різних періодів. Варто зауважити, що на сьогодні видано лише кілька монографічних праць, присвячених питанням художньої інтерпретації постаті Т. Шевченка як конкретного історичного образу в українській літературі.

Змістовний інформаційний продукт буде корисним і при дослідженні компаративного аналізу творів митців різних часів про особистість Т. Шев-

ченка для з'ясування проблеми формування образу поета упродовж багатьох років.

Матеріали посібника сприятимуть вивченню такого перспективного напрямку художньої шевченкіани, як дослідження крайової шевченкіани, збирання літературних і фольклорних творів на шевченківську тематику не лише науковцями, а й учнівською, студентською молоддю, порівняння документальної основи подій Шевченкового життя та їхньої інтерпретації у творах літературної шевченкіани, визначення міри документальної правди, художнього вимислу та домислу в письменницьких творах, літературі *non fiction*.

Бібліографічні відомості посібника можуть бути використані при визначенні тематики курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів та науково-дослідницьких завдань для учнів профільної школи, пов'язаних з висвітленням постаті Великого Кобзаря в літературі.

Посібник стане у нагоді науковцям, освітянам, працівникам бібліотек, котрі долучаються до організації позакласної роботи зі шкільною та студентською молоддю, спрямованої на популяризацію літературної шевченкіани, яка постійно збагачується новими джерелами.